

BORD LI JIRREGOLA L-KERA

**MAGISTRAT DR.
ANTONIO MICALLEF TRIGONA**

Seduta tat-30 ta' Mejju, 2006

Rikors Numru. 3/2001/1

Joseph u Mary Ann konjugi Attard

vs

Emanuel Cini

Il-Bord

Ra r-rikors tar-rikorrenti li jghid:

Illi permezz ta' rikors numru 3/94 fl-ismijiet "Eucharistico Cini vs Mario Grech noe" l-awtur fit-titolu tal-intimat wara li ppremetta illi huwa proprjetarju tat-terran minghajr numru konsistenti f'zewgt ikmamar u bitha zghira li jinsab fi Qbajjar Road, Marsalforn, limiti Zebbug, Ghawdex, konfinanti mil-lvant ma' beni ohra ta' l-istess rikorrenti Cini, mill-punent ma' beni ta' Luigia Saliba jew l-aventi kawza tagħha, u tramuntana ma' Qbajjar Road, liema fond kien mikri lir-rikorrenti odjerni versu l-kera ta' Lm25 fis-sena li

Kopja Informali ta' Sentenza

kienu jithalsu kull sena u b'lura fl-1 ta' Awissu, talab ir-ripresa tal-istess fond minghand r-rikorrenti odjerni billi skond hu kellu bzonn il-fond ghall-uzu tieghu u ta' uliedu Charlie u Emmanuel Cini;

Illi b'decizjoni tal-Bord li Jirregola I-Kera ghall-Gzejjer ta' Ghawdex u Kemuna tal-25 ta' Frar 1997, il-Bord laqa' t-talba tal-intimat odjern, li fil-mori tar-rikors kien akkwista l-proprjeta' tal-fond de quo u kien assuma l-atti tar-rikors f'ismu, ghar-raguni li l-Bord kien sodisfatt li l-intimat odjern għandu bzonn l-istess fond ghall-uzu personali tieghu biex jabita fih wara li jizzewweg, liema decizjoni ta' dan il-Bord kienet giet ikkonfermata mill-Qorti ta' l-Appell b'sentenza tas-7 ta' Mejju 1998;

Illi l-intimat kien irnexxilu jiehu decizjoni favorevoli u jiehu f'idejh dan il-fond minhabba dikjarazzjoni falza magħmula minnu fix-xhieda tieghu li billi ser jizzewweg huwa ried dan il-fond biex jirrangah u jmur jabita fih bhala residenza ordinarja tieghu, liema fond l-intimat minkejja li zzewweg, qatt ma baqa' jghix fih u sa minn meta zzewweg fis-7 ta' Awissu 1999 'il hawn ir-residenza ordinarja tieghu kien f'appartament internament markat numru 4 formanti parti minn korp ta' bini magħruf bl-isem "Citadel Court" fi Triq Fortunato Mizzi, Victoria, Ghawdex, proprjeta' ta' l-istess intimat;

Illi l-esponenti qegħdin jiprocedu bir-rikors odjern sabiex il-kaz jigi ritrattat fuq il-motiv ta' qerq uzat bid-dikjarazzjoni falza magħmula mill-imsemmi Emmanuel Cini u missieru Eucharistico Cini, illum mejjet, fix-xhieda tagħhom, skond l-Artikolu 42 tal-Kap 69;

Għaldaqstant, l-esponenti talbu bil-qima biex, prevja r-revoka tas-sentenza mogħtija minn dan il-Bord tal-25 ta' Frar 1997 fir-Rikors numru 3/1994, tigi ordnata r-ritrattazzjoni ta' l-istess rikors fuq il-motiv ta' qerq uzat bid-dikjarazzjoni falza magħmula mill-imsemmi Emmanuel Cini u missieru Eucharistico Cini fix-xhieda tagħhom skond l-Artikolu 42 tal-Kap 69 u tichad it-talba li kien għamel Cini għar-riċċa ta' l-istess fond.

Bl-ispejjez tal-istanti kollha kontra Emmanuel Cini.

Ra r-risposta ta' l-intimat fejn qal, illi:

1. preliminarjament, huwa m'huwiex il-legittimu kontradittur u ghaldaqstant huwa għandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju;
2. fil-kaz odjern m'hemm lok għal ebda ritrattazzjoni u dana peress illi m'huwiex minnu li s-sentenza tal-Bord tal-Kera tal-25 ta' Frar 1997 fir-Rikors nru. 3/1994 hija rizultat ta' qerq uzat bid-dikjarazzjoni falza magħmula minn Emmanuel Cini u missieru Eucharistico Cini;
3. Eucharistico Cini miet fl-10 ta' Gunju 1997 u wara l-mewt tieghu kien sar ftehim bejn l-armla Modesta Cini u uliedha, Emmanuel u Charles Cini, li kien immirat principalment sabiex it-tfal ikomplu bin-negożju qabel gestit minn missiehom fis-socjeta' "Caruana and Cini Limited" fil-waqt li l-armla tiehu proprjeta' immobbli ohra kif jigi pruvat dettaljatament waqt is-smigh tal-istess rikors;
4. għalhekk ma kien hemm l-ebda qerq u dikjarazzjonijiet foloz kif jippretendu r-rikorrenti.

Salvi risposti ohra fid-dritt u fil-fatt.

Ra r-risposta ulterjuri ta' l-intimat li fiha nghad, illi:

1. fl-ewwel lok mhux konsentita r-ritrattazzjoni fil-kaz odjern li jaqa' taht il- provedimenti specifici tal-Artikolu 11 Kap 69. Dan jikkostitwixxi ligi specjali li tiddroga mid-disposizzjonijiet generali tal-Artikolu 42 ta' l-istess Kap billi tirristringi r-rimedju f'kaz ta' qerq ghall-multa massima ta' mitejn lira fil-waqt li teskludi r-rimedju tar-ritrattazzjoni;
2. din l-azzjoni saret ferm wara t-tliet xhur mogħtija skond id-disposizzjonijiet tal-Kap 12 – liema disposizzjonijiet il-gurisprudenza applikat ghall-Kap 69;

fi kwalunkwe kaz, u bla pregudizzju ghall-premess, mhux ammissibbli li sir kawza ta' ritrattazzjoni sena u tmien xhur wara li zzewweg l-intimat. Id-dekors ta' terminu tant twil bla ma r-rikorrenti hadu ebda azzjoni ma jfisser xejn ghajr li kien hemm da parti tagħhom l-akkwijexxenza għas-sentenza impunjata;

Salvi risposti ohrajn fil-fatt u fid-dritt.

Ra s-sentenza ta' dan il-Bord kif presedut tat-30 ta' Lulju 2003 li biha ddispona mill-ewwel eccezzjoni rigward il-legittimu kontradittur billi cahadha bl-ispejjez;

Ra wkoll s-sentenza tieghu tal-20 ta' Jannar 2004 u dik sussegwenti tal-Qorti tal-Appell tal-14 ta' Lulju 2004 fejn gew decizi l-eccezzjonijiet ulterjuri u b'liema sentenza tal-Qorti tal-Appell gie milqugh l-appell tar-rikorrenti u revokata s-sentenza tal-20 ta' Jannar 2004 ta' dan il-Bord b'dan li dik il-Qorti ta' l-Appell irrinvjat l-atti lura "għat-trattazzjoni u decizjoni [tal-Bord] tal-eccezzjonijiet l-ohra tal-appellat (intimat) u tat-talba tal-appellant (rikorrenti)".

Ra l-ahhar verbal, senjatament tas-17 ta' Mejju 2005, li fih Dr Carmelo Galea għall-intimati ddikjara illi l-unika eccezzjoni preliminari (salvi l-kwistjonijiet fuq il-meritu) hija n-nuqqas ta' kompetenza ta' dan il-Bord dwar liema l-partijiet għajnejha ppresentaw in-noti ta' sottomissionijiet.

Ra l-atti u d-dokumenti kollha nkluzi l-ahhar u l-imsemmija noti ta' osservazzjonijiet;

Ikkunsidra:

Din is-sentenza ser tiddisponi mill-punt dwar irritwalita' tar-rikors fis-sens jekk ir-ritrattazzjoni odjerna proposta mir-rikorrenti għandhiex tigi kunsidrata rrita u nulla stante li ma saritx quddiem dik il-Qorti jew Tribunal li ddecieda b'mod finali u definittiv ir-rikors originali li fil-konfront

tieghu qeghdha tintalab ir-ritrattazzjoni, jigifieri mis-sentenza fir-rikors numru 3/94 fl-ismijiet ‘Eucharistico Cini vs Maria Grech noe’ li ghaddiet in gudikat b’sentenza tal-Onorabbli Qorti tal-Appell bis-sentenza tagħha tas-7 ta’ Mejju 1998. In effett il-punt jaggira dwar il-kontraposizzjoni tal-Artikolu 814 tal-Kap 12 u l-Artikolu 42 tal-Kap 69 stante illi fil-waqt li l-Artikolu 814 tal-Kap 12 jipprovdi li t-talba għar-ritrattazzjoni għandha ssir quddiem il-Qorti li tkun tat is-sentenza attakkata, l-Artikolu 42 tal-Kap 69 jaghti dan d-dritt tar-ritrattazzjoni lill-Bord jekk imsejsa fuq it-talba li wahda mill-partijiet hadet decizjoni favorevoli minhabba dikjarazzjoni falza tal-parti.

It-tezi ta’ l-intimat, imfissra fin-nota ta’ l-osservazzjonijiet tieghu (ara folio 161), hija illi “l-Artikolu 42 tal-Kap 69 jikkoncedi r-rimedju specjali ta’ ritrattazzjoni minn sentenzi tal-Bord taht il-kondizzjonijiet pjuttost estizi hemm komminati biss meta dik s-sentenza tal-Bord tkun ghaddiet in gudikat u tkun hija nnifisha tikkostitwixxi dik ir-res judicata. Meta ghall-kuntrarju is-sentenza tal-Bord tkun giet appellata u l-gudikat ikun gie kostitwit minn sentenza tal-Onorabbli Qorti tal-Appell, ir-ritrattazzjoni tkun regolata bl-Artikolu 811 et seq tal-Kap 12 u tkun delimitata bil-parametri tassattivament stabiliti f’dawk l-artikoli”.

Issa ghalkemm l-argumentazzjonijiet li jagħmel l-intimat in sostenn tat-tezi tieghu huma meritevoli ta’ konsiderazzjoni fil-fehma ta’ dan il-Bord, fil-verita’ pero’ dan il-Bord fid-decizjoni tieghu tal-20 ta’ Jannar 2004 kien għajnejha għal din l-eccezzjoni, anka jekk ‘obiter’. ‘Inter alia’ kien esprima illi “...it-talba odjerna istitwita b’rikors quddiem dan il-Bord u impustata fuq il-kawzali ta’ dikjarazzjoni falza hi legalment magħmul u sostenibbli u dan irrispettivament mis-sentenza tal-Appell li finalment iddispona mir-rikors promotur”. Zied dan il-Bord jespandi fuq dak appena asserit li “hu fl-aspett gurisdizzjonali li l-artikolu [42] jiddistengwi stante li jagħti kompetenza esklussiva lill-Bord jekk il-parti aggravata tagħzel li titlob is-smiegh mill-għid u lill-Qorti kompetenti (kwindi mhux il-

Kopja Informali ta' Sentenza

Bord tal-Kera li hu tribunal ‘sui generis’ u mhux Qorti ordinarja...) jekk tghazel li titlob għad-danni u/jew il-penali.

Hemm imbagħad wkoll il-fattur li “ubi lex voluit dixit” u fil-waqt li ma josta xejn li ritrattazzjoni minn sentenza tal-Bord issir fuq xi wieħed jew izqed tal-kazijiet elenkti fl-Artikolu 811 tal-Kap 12, dan id-dritt, fil-kaz tal-Artikolu 42 tal-Kap 69, emarginat, kif inhu, fuq il-premessa ta' dikjarazzjoni falza, huwa addizzjonali u distakkat mill-kazijiet elenkti fl-imsemmi Artikolu 811 u kwindi huma termini cari u univoci tal-Artikolu 42 tal-Kap 69 li għandhom jipprevalu mill-aspett gurisdizzjonali u mhux dawk li jittrattaw ir-ritrattazzjoni fil-Kap 12.

Għalhekk dan il-Bord ma jhossx li l-intimat għandu ragun f'din l-eccezzjoni u qiegħed konsegwentement jichadha sabiex ir-rikors jissokkta jigi trattat u deciz fuq il-meritu.

Għal dawk li huma spejjeż gudizzjarji pero' stante n-novita' tal-punt diskuss qiegħed jiddeċiedi li jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----